

NOORD-BRABANDER.

Dingsdag, 5 December.

BICERE VERUM QUID VETAT?
MORATIUS.

Dit blad verschijnt driemaal per week, en wel *Dingsdags, Donderdags en Zaturdags*. De prijs van hetzelfde is / 3-00 per drie maanden; *franco* tot aan het naaste postkantoor / 3-50. Advertentien worden tegen betaling van 15 cents per regel, en diegenen, welke geene 5 regels beloopten, tegen 75 cents geplaatst, behalve voor iedere Advertentie 35 cents voor aan het Rijk verschuldigde Zegelregten; de Advertentien, Bekendmakingen en andere Stukken, behouden op ongezegeld papier; *franco* te worden ingezonden aan het Bureau van den *Noord-Brabander*, te 's *Herfogenbosch*.

D U I T S C H L A N D.

FRANKFORT, den 1 December.

Uit Napels wordt dd. 16 November geschreven, dat op de schoone Octoberdagen plotseling de winter is ingevallen. Reeds sedert verscheidene dagen heeft men aldaar het zeldzame schouwspel, den Vesuvius en omliggende bergen met digten sneeuw overdekt te zien.

Te Rome is den 16 November de Kardinaal *Giorgio Doria Pamfili* aan eene beroerte overleden.

F R A N K R I J K.

PARIJS, den 2 December.

Twee Poolse geneesheeren, de heeren *Wolowski* en *Koreff*, die *Lady Lincoln* gedurende eene ziekte hadden bijgestaan, hebben voor hunne honoraria de ronde som van viermaal honderdduizend franken gevorderd. Gelijk te verwachten was, heeft de familie dezer adellijke Engelsche vrouw eene dergelijke vordering niet zonder onderzoek aangenomen. In plaats van 400,000 franken heeft zij bij een bankier van Parijs eene somme van 24,000 franken voor die heeren doen bewaren, die, oordeelende dat de belooning te gering was, den Graaf van *Lincoln* voorloopig hebben doen arresteren, op het oogenblik dat hij zich naar Engeland wilde begeven en begonnen tevens vervolgingen tegen Lord *Hamilton*. Deze zaak moet Vrijdag jl. voor de rechtbank gebragt zijn. De heer *Berrijer* zal voor de lords *Hamilton* en *Lincoln* pleiten.

Volgens een onzer dagbladen zou de heer *Wolowski* besloten hebben om van zijne vorderingen af te zien en Doctor *Koreff* alleen als eischer optreden.

E N G E L A N D.

LONDEN, den 2 December.

Dezer dagen bragt de hertog van *Newcastle* in het hooget Huis eene Petitie der Protestantsche Associatie te Londen in, welke niets minder verlangt dan dat voortaan geene Roomsche-Catholijken zitting in het Parlement zullen hebben. De requestanten beweren in dit verzoekschrift, dat de meeste Roomsche-Catholijke leden zich niet aan den eed gehouden hebben, dien zij volgens de wet van 1829 afleggen, en waarbij zij beloven niets te zullen doen wat tegen de belangen der Constitutie en der Protestantsche Kerk strijdig is. Integendeel, zeggen zij, leggen velen hunner, inzonderheid die welke voor Ierland verkozen worden, het op de besnoeiing der inkomsten, ja op den volslagen ondergang dier Kerk toe. De Hertog bepleitte deze hunne meening, en wilde dat althans voor Ierland geene belijders der genoemde geloofsbelijdenis in het Lagerhuis meer zitting hebben zouden. Na door lord *Lorton* en den graaf van *Winschelsea* ondersteund te zijn, werd hij door de lords *Melbourne* en *Brougham* en den Ierschen Lord-Luitenant hevig bepleeden. De petitie is ten slotte ter tafel nedergelegd.

In het Lagerhuis is maandag het ontwerp van wet op het onderzoek der betwiste parlaments-verkiezingen ten tweedenmale gelezen, waartoe met eene meerderheid van tweehonderd veertien tegen honderd zestig stemmen besloten is.

De Conservativen hadden verlangd dat deze tweede lezing nog zou zijn uitgesteld geworden, tot dat de minister *Russell* had aangekondigd welke weg het Gouvernement ten aanzien der petitiën ten sompige verkiezingen dacht in te slaan. Sir *R. Peel*, die dit gevoelen voorstond, zeide onder anderen, dat immers bij de zaak zoo veel haast niet was, dewijl de veranderde wijze van onderzoek niet voor na den afloop der tegenwoordige Zitting zou worden ingevoerd. Er schijnt echter vrees te bestaan, dat de Radicale partij pogingen zal aanwenden om de veranderingen reeds vroeger van toepassing te maken, hetwelk vermoedelijk niet ten voordeele der behoudende partij zou strekken.

Laatstgenoemde schrijft de nederlaag, die zij bij deze gelegenheid geleden heeft, meer aan de toevallige afwezigheid van een

aantal harer aanhangers dan aan hare zwakheid in de tegenwoordige Zitting toe.

N E D E R L A N D E N

'S HERFOGENBOSCH, den 4 December.

In de antwoorden der Regering op de aanmerkingen van de Sectien der Tweede Kamer, op de voordragt nopens 's Rijks inkomsten over 1838, wordt onder anderen nader verklaard: Dat de bestaande verdeeling der grondlasten tusschen de provincien voor het tegenwoordige behoort behouden te worden; dat het daarom minder raadzaam is voorgekomen de voorgeslagen ontheffing van opcenten op de grondbelasting te doen vallen, vermits het geheel dier belasting in de laatste jaren; zoo door de vermindering der hoofdsom als van opcenten, aanzienlijk afgenomen is, terwijl de omstandigheden noodzakelijk hebben gemaakt, om die op de accijnsen te vermeerderen; dat de voorgeslagen ontheffing alzoo bij voorkeur op de meest noodzakelijke behoeften is geschied; dat de wensch, om ook nog de grondbelasting te ontslaan van de twee opcenten, door de gemeenten voorheen genoten, of om die aan de gemeenten terug te geven, niet uit het oog wordt verloren; dat de bedenking, dat meergedachte ontheffing niet duurzaam zou zijn, daarom minder klem heeft; dewijl de begrooting eene *jaarlijksche* is; dat, des noods, op de ontheffing voor eene volgende dienst, geheel of ten deele, kan worden teruggekomen, doch dat hiertoe, tot dusverre, geene vrees bestaat.

Verder wordt opgemerkt, dat, ja, eene som van / 8,400,000 van de rentebetaling der oude schuld afgeschreven is; doch zonder dat hierdoor eenige prejudicie is toegebracht aan de rentheffers, daar, zoo lang de overdragt niet geschiedt, er geene onderscheiding daaromtrent kan plaats hebben; dat het geen doel zou hebben, om in eenige plaatsing hieromtrent te treden, en de zaak te vermengen met andere schulden; zoo als die van het Amortisatie-Syndicaat, wegens welke instelling eene bijzondere liquidatie moet plaats vinden; — dat de dotatie van dat Syndicaat over 1838 ontbeerd kan worden, en de volle rentebetaling, zoo die nog noodig mogt zijn, afzonderlijke voorzieningen zal vorderen, maar noch het eene noch het andere onderwerp in vermeerdering van de begrooting behoort gebragt te worden.

Wijders, dat het gevoelen ook bij de Regering de overhand behouden heeft, dat de accijns op de suiker eene krachtadige ondersteuning oplevert aan de suiker-raffinaderijen, zonder welke aldra de geraffineerde suiker uit andere Staten het Nederlandsche product, zoowel op de vreemde markten, als in het inwendig vertier, zou verdringen; dat de meening, als of omtrent het middel op het zout bevoorregting plaats heeft, ongegrond is; dat de bepalingen, nopens de consent-Bijzette bij het middel van het gemaal, behooren te worden in stand gelaten, als de voornaamste waarborg tegen de slukerijen der molenaars op te voeren; dat, wat den turt-accijns betreft, uit hoofde van dringende bezwaar, waaraan een aantal fabrieken bij de intrekking der vrijdommen zouden worden onderworpen, deze wet zullen moeten blijven voortduren.

Wat de registratie enz. betreft, wordt in het midden gebragt, dat, zoo er al klagen over de werking van de wet van 1832 aangeheven mogen worden; de uitvoering daarvan tot haden zeer weinig moeilijkheden opgeleverd heeft, en er, over hare uitbreiding en toepassing, inder weinige contestatien voor de rechtbanken ontstaat zijn; — dat reeds bij koninklijk besluit van den 3 September 1830 de herziening der bestaande wetten op het zegel, de registratie, de griffie-regten, misgaders die op het inschrijven doorhalen van hypothecaire verbanden, en het overschrijven van gendoms-overgang in zakelijke regten, op het voorgond is gesteld, en de Regering voornemens blijft de revisie, zoodra mogelijk na de invoering der nieuwe wetgeving te doen plaats hebben; dat eene algemeene aanschrijving is geschied om het bezwaar voor te ko

ken, waarvan ten aanzien van de overschrijving van koop-contracten is gewaagd; — dat eene herziening van de wet omtrent den waarborg van de gouden en zilveren werken wordt beraamd; dat het vrijlaten, om de keur al dan niet te doen slaan, aan gewichtige bedenkingen onderworpen is; — dat men voornemens is de zaak der posterijen met ernst op te vatten, en zooveel mogelijk tot eene goede uitkomst te brengen; — dat, al wierd nopens jacht en vischereijen het bestaande stelsel verworpen, het door geen vervangen zou mogen worden, waarin het teugelloos jagen aan ieder zou worden overgelaten.

Nog wordt nopens de bijdrage uit de geldmiddelen der Overzeesche bezittingen aangemerkt, dat de gestelde som van f 1,200,000 niet voor verhooging valbaar is; dat de coloniale geldmiddelen, bovendien, meer dan vroeger, te kwijlen hebbende, de interest-betalingen van de aanzienlijke geldleeningen der credieten, naar aanleiding van de onderscheiden laatste wetten daargesteld, er ditmaal voor de bijdrage aan het moederland, ten dezen bedoeld, niet meer heeft kunnen worden afgezonderd,

Bij deze antwoorden zijn gevoegd drie staten, aanwijzende het bedrag der kohieren van de personele belasting, dienstjaren, 1834 tot 37. Naar de provincien bleef de belasting, in het dienstjaar 1836 tot 37 in hoofdsom als volgt: Noord-Brabant f 424,307; Gelderland f 404,497; Zuid-Holland f 1,279,895; Noord-Holland f 1,310,161; Zeeland f 293,365; Utrecht f 329,218; Vriesland f 374,834; Overijssel f 195,741; Groningen f 257,351; Drenthe f 50,761; gezamenlijk bedrag f 4,920,100. Naar de grondslagen gerangschikt, had men in dat dienstjaar, in al de provincien, voor huurwaarde f 1,217,461; deuren en vensters f 1,435,998; haardsteden f 648,111; mobiliair f 767,139; dienst-en-werkboden f 577,786; paarden f 356,528. Alleen de grondslag der haardsteden heeft, en wel f 37,826, minder beloopt dan in het dienstjaar 1834—35.

Ten aanzien van de bedenkingen, gemaakt tegen het ontwerp van wet nopens den inkoop en de aflossing van schuld voor den jaren 1837, wordt van regeringswege gezegd, dat, ten eerste, was gevraagd, hoe het mogelijk is, dat het amortisatie-syndicaat, hetwelk ten verleden jare niet in staat was, om met 1 Januarij 1837 het vereischte kapitaal twee en een half pCts. werkelijke schuld aan te wijzen, tot den overgang der uitgestelde tot de werkelijke schuld in 1837, zoodat bij de wet van 21 December 1836 (staatsblad no. 61) daartoe aan het syndicaat de vrije beschikking over het vroeger door die instelling aangekocht kapitaal van f 3,761,900 heeft moeten worden toegekend, zich thans wel bij machte vindt, om, ook zonder genot van de gewone dotatie van f 2,500,000, aan zijne verplichting, na het bewerkstelligen van den overgang van de uitgestelde tot de werkelijke schuld in 1838, te voldoen, en het daartoe vereischte kapitaal 2½ pCt. schuld uit eigen vermogen aan te wijzen. Daarop is geantwoord dat het eene dwaling zou zijn, indien men uit het verhandelde, ter gelegenheid van de beraadslagingen over de wet van den 21 December 1836, zou willen afleiden, dat het amortisatie-syndicaat toenmaals het geheel kapitaal van f 3,761,900 behoefde, om den overgang der uitgestelde schuld op 1 Januarij 1837 te verzekeren; dat het daartoe vereischte kapitaal bedragen heeft f 3,093,800, en het amortisatie-syndicaat noodanig kapitaal op dat oogenblik niet bezat; dat de evengemelde wet aan het syndicaat de vrije beschikking over het daarbij omschreven montant hebbende toegekend, het syndicaat, op het aangewezen tijdstip, aan zijne verplichting heeft kunnen voldoen, en van dat montant nog over gehouden een bedrag van f 668,100, hetwelk, gevoegd bij de kapitalen 2½ pCt. werkelijke schuld, welke het nog bezat en beschikbaar heeft gemaakt, genoegzaam is voor den overgang der uitgestelde schuld in 1838; dat het niet ongepast zal zijn alhier aan te merken, dat, wel is waar, volgens de bestaande wet op het onderwerp, tot den overgang der uitgestelde schuld jaarlijks 6 miljoen guldens 2½ pCt. werkelijke schuld zou worden gevorderd, doch dat het evengemelde bedrag in 1838 verminderd wordt met f 2,012,800, uitmakende het montant van de voor dat jaar uitgesloten en reeds vroeger door het syndicaat ingetrokken kansbiljetten en uitgestelde schuld, welke bij de wet van 24 December 1829 zijn vernietigd geworden, en dat door het effect van de vroegere intrekking en vernietiging het bezwaar van den overgang, tot en met het jaar 1829, wordt verminderd.

Ten tweede heeft men beloofd, dat het syndicaat, door het niet op de begrooting in uitgave brengen van de dotatie, bij voortdurende benadeeld wordt; dat dus eenmaal die dotatie, welligt ook met de achterstallen, wederom aan het syndicaat zal behooren te worden toegekend, en dat het dus raadzaam kan geacht worden dien post niet meer bij memorie, maar als eenen gewonen, zekeren en steeds voortdurenden last, op de begrooting voor 1838 in uitgave te brengen. De regering heeft daarop geantwoord, dat wel niemand in twiifel zal kunnen trekken, dat het gemis der dotatie van f 2,500,000, over de jaren 1832 tot 1837, en ook nog over 1838, en alsoo over

zeven jaren, voor het syndicaat zeer bezwarende is, en het noodig zal wezen daaromtrent in het vervolg voorzieningen daar te stellen, doch vermits, zoo als gezegd is, het syndicaat ook over 1838 aan zijne verplichting ten aanzien van den overgang der uitgestelde schuld kan voldoen, men geoordeeld heeft, dat er geene gebiedende noodzakelijkheid bestaat, om nu reeds de begrooting van 1838 met de dotatie te verhoogen.

Ten aanzien van de gemaakte bedenkingen op het ontwerp tot gelijkstelling van den accijns op de grove en maatkolen en het lengruis, heeft de regering te kennen gegeven, dat het onuitvoerlijk is eene opgave te doen van het afzonderlijke bedrag van den accijns van de drie soorten steenkolen over zeker bepaald tijdperk, dat de vrees van sommige leden, dat, door de voorgestelde verandering van belasting, het verband tusschen de steenkolen en den turf, ten nadeele van den laatsten, zal worden verbroken, niet gegrond is, dat de aanpeil van de in entrepôts opgeslagen kolen al terwege zou kunnen worden gelaten, eensdeels, omdat, wat de kolen in entrepôt opgeladen betreft, daarvan de accijns niet eer dan bij den uitslag wordt betaald, of in rekening van crediet op mijnen genomen, en anderdeels, omdat de zaak van te weinig belang kan worden geacht, om deswege de belanghebbenden te bemoeielijken voor den voorraad onder eigen beheer, die hoogst waarschijnlijk op het einde van het jaar, wanneer zij hunne kanten reeds hebben voorzien, van geen grooten omvang zal wezen, terwijl bovendien, bij een aanpeil van het gruis, er billijkheidshalve tevens de aanpeil voor de maatkolen zou moeten plaats hebben, en alzoo, bij het nalaten der beide maatregelen, het rijk zich het nadeel op het gruis, immers gedeeltelijk, in het voordeel wegens de maatkolen, zal zien vergoed; dat er geene afdoende reden bestaat, om deze wet later te overwegen, daar men van haar doelmatigheid en volstrekte noodzakelijkheid tot wering van misbruiken overtuigd is, en tot dusverre geene reclamatiën tegen haar zijn bekend geworden; terwijl op de verbetering van de opbrengst van den accijns bij de raming van de inkomsten is gerekend.

Uit bij deze antwoorden gevoegde staten blijkt, dat gemiddeld per jaar (over het driejarig tijdvak 1834—1836) in de reguliere veenderijen verveend zijn 32,274,888 ton en in de irreguliere 1,293,564, gezamenlijk 33,568,452 ton.

Deze antwoorden zullen thans een punt van onderzoek in de afdeelingen der Tweede Kamer uitmaken, welke zich ook met het onderzoek der andere aan haar voorgedragen wetten hebben bezig gehouden.

— Bij Koninklijk besluit is bepaald, dat het Keizerlijk decreet van den 30 December 1809, opzigtelijk de Roomsche-Katholieke Kerkfabrieken in de gemeente van het Zeeuwsche gedeelte des bisdoms van Gent, wettig bestaat en voortdurend tot rigtsnoer moet verstrekken.

— Naar men verneemt zijn, in den jare 1836, in ons rijk ingeklaard 5175 zeeschepen, met 648,558 ton, als: 4,802 met 624,869 ton beladen, en 373 met 23,689 ton ballast, en uitgeklaard 5,245 schepen, met 667,361 ton als: 3,414 met 449,871 ton, beladen, en 1,831 met 207,490 ton ballast. Van de ingeklaarde zeeschepen waren 2,454 onder Nederlandsche, 1,119 onder Engelsche vlag, enz.; de eerstgemelde waren met 272,794 ton beladen en hadden 6,141 ton ballast in, de onder Engelsche vlag ingeklaarde schepen waren met 162,598 ton beladen en hadden 16,210 ton ballast in. Van de uitgeklaarde schepen waren er 2,500 onder Nederlandsche, 1,110 onder Engelsche vlag, enz.; de eerstgemelde bevatten 209,741 ton lading en 78,605 ton ballast, de onder Engelsche vlag uitgeklaarde 117,293 ton lading en 66,000 ton ballast.

Te Rotterdam zijn in 1836 ingeklaard 1,379 zeeschepen, als: 1,271 met 210,990 ton aan lading en 108 met 6,096 ton aan ballast; onder deze schepen waren begrepen 364 onder Nederlandsche, 648 onder Engelsche vlag, enz. Gedurende dat zelfde jaar zijn te Rotterdam uitgeklaard 1,479 schepen, als: 1,305 met 199,880 ton lading en 174 met 31,084 ton aan ballast; onder dat getal waren uitgeklaard 444 schepen onder Nederlandsche en 648 onder Engelsche vlag, enz.

Te Dordrecht zijn in 1836 ingeklaard 249 zeeschepen, met 38,779 ton aan lading (112 onder Nederlandsche, 72 onder Engelsche vlag, enz.), uitgeklaard 324 zeeschepen, als: 120 met 17,260 ton lading en 104 met 17,887 ton aan ballast (94 onder Nederlandsche, 77 onder Engelsche vlag, enz.)

Te Amsterdam zijn in 1836 ingeklaard 1,754 zeeschepen, als: 1,749 met 231,598 ton aan lading en 5 met 430 ton aan ballast; onder de ingeklaarden waren begrepen 835 onder Nederlandsche, 163 onder Engelsche vlag enz. In hetzelfde jaar zijn te Amsterdam uitgeklaard 1,761 zeeschepen, als: 1,253 met 164,044 ton aan lading en 498 met 79,979 ton aan ballast; onder de uitgeklaarde waren 800 onder Nederlandsche en 190 onder Engelsche vlag.

Volgens de Gazette van Wartsburg heeft de laatste afslamming van *Marten Luther*, wonende in Bohemen en genaamd *Joseph Karel Luther*, de geloofsleer van zijnen voorvader afgesworen en is tot de oude Moeder Kerk teruggekeerd.

J A G T.

In regten erkende daadzaken.

Zekere *Demmink*, landbouwer te Hengelo, die sedert vele jaren de jagt, in het tweede jagtdistrict van Gelderland heeft uitgeoefend, tegen betaling der daartoe voor een ongekwalificeerden staande recognitie en zegelgelden, en nimmer wegens jagt-delict gestraft geweest is, had ook voor het jaar 1837 de gewone aanvraag, onder bijvoeging van 30 cents aan den Jagt-Opziener ter hand gesteld, ter bekoming van eene jagt-acte als gewoonlijk. De jagttijd naderende en geene aanmaning tot het afhalen zijner jagt-acte ontvangende, vervoegt hij zich ten kantore, waar hij dezelve in vorige jaren steeds geligt had; doch verneemt daar, dat de zijne niet is ingekomen. Hij doet daar herhaaldelijk aanzoek, om, tegen volbreuening der verschuldigde gelden, zijne jagt-acte te mogen hebben, doch te vergeefs. Inmiddels verneemt hij bij gerucht, dat hem dit maal geene acte zal worden verleend, even als meerderen in het tweede jagt-district, en wel, *om dat hij het door hem geschotene wild verkocht*. Hij begeeft zich niettemin op de jagt, nadat deselve was opengesteld en wordt gecalculeerd als jagende zonder voorzien te zijn van jagt-acte.

De regtbank te Zutphen heeft daarop gegeven het volgende vonnis. Gehoord de heer Officier in de voordragt der actie tegen den beklagde *J. H. Demmink*, geentameerd ter zake hij zich zoude hebben schuldig gemaakt aan Jagtovertreding, door op den 18 en 19 September jl., zonder van eene acte voorzien te zijn, de jagt uit te oefenen;

Gezien de processen-verbaal van klage, op den 19 September 1837 tegen den beklagde opgemaakt;

Gehoord de getuigen, door het officie geproduceerd, in hunne depositien, benevens de beklagde in zijne middelen van verdediging;

Gehoord de heer Officier in deszelfs verslag en requisitoir, daarbij concluderende dat de beklagde zoude worden vrijgesproken van de tegen hem ingebrachte klage;

Gehoord de heer *mr. Ludolf, Anne, Jan, Witt Baron Stuer* Procureur bij deze regtbank, namens den beklagde, tot vrijpraak concluderende;

Overwegende dat zoowel uit de volledige confessien van den beklagde, als uit de beëdigde relazen en woordelijke depositien van de jagt-opzieners is gebleken, dat de beklagde *J. H. Demmink* op den 18 en 19 September ll. de jagt heeft uitgeoefend en buiten de publieke wegen of gewone veldpaden met een geweer en jagthond in het veld is verschenen, zonder van eene acte of permissie om te jagen voorzien te zijn geweest;

Overwegende dat het tevens ten processe is bewezen, dat gezegde beklagde in tijds een jagt-acte, onder aanbod van betaling der daarop staande regten als ongekwalificeerde, van het jagt-departement heeft aangevraagd, even als in vorige jaren, doch dat dezelve hem tot heden toe, niettegenstaande herhaalde aanzoeken, is onthouden, hetgeen met eene weigering, gelijkstaat; welke weigering van de zijde der opperhouthvesterij, alleen hierop gegrond is, dat de beklagde zijn geschoten wild aan anderen plagt te verkoopen en alzoo van het jagtvermaak eene kostwinning maakte, en hierom als brood- of stukjager moest beschouwd worden;

Overwegende nochtans, dat in de wetten, op het stuk der jagt geëmaneerde, geen verbod wordt gevonden om wild te verkoopen, maar alleen aan hen, die daarin nering drijven, dat is aan de bij de wet erkende poliërs, de verplichting wordt opgelegd zich van patent te voorzien, en hetzelfde door de houtvesterij te doen vissen.

Overwegende, dat ook in die zelve wetten geen ander onderscheid tusschen gekwalificeerden en ongekwalificeerden wordt gevonden, dan dat de ongekwalificeerden aan de voldoening van hogere recognitie-gelden tot het bekomen hunner jagtacte worden onderworpen;

Overwegende, dat aan de ongekwalificeerden even als aan de gekwalificeerden dit regt van jagt, hetgeen de wet hun heeft toegekend en gewaarborgd, niet dan om grondige redenen, op de wet zelve gegrond, kan onthouden of geweigerd worden;

Overwegende, dat de beklagde, door zich in tijds aan te melden tot het bekomen eener acte voor de jagt, al het gene heeft gedaan, wat de wet van hem vordert, en alzoo het niet voorzien zijn van eene acte hem niet kan verhinderen met regt de jagt uit te oefenen;

Overwegende, dat in de aanvraag, bij de wet gevorderd, geenszins is gelegen eene erkenning van een regt van het jagt-departement om de aangevraagde acte naar goedvinden te kunnen toestaan of weigeren, maar deze aanvraag eenig en alleen moet en mag beschouwd worden als het middel, om door het jagt-departement de som te doen bepalen, die voor de aangevraagde acte, ingevolge het tarief, bij de wet van 11 Junij gevoegd, verschuldigd is;

Overwegende, dat de beklagde zich alzoo aan geene overtreding op het stuk der jagt heeft schuldig gemaakt;

Gezien artikel 191 van het wetboek van lijfstraffelijke inrigting; De Regtbank, in naam en van wege den Koning doende regt en in het Eerste Ressorst ordeelende, absolveert den beklagde *J. H. Demmink* van de klage, uit voorschreven hoofde tegen hem ingebracht.

Aldus gewonnen en met voorlezing der wet uitgesproken door de Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te Zutphen, ter vergadering van Zaterdag den 18 November 1837.

GESTELDHEID DER KERK VAN SCHOTLAND.

Katholieke Kerk van Edimburg.

In ons nommer van Dingsdag den 7 November jl. hebben wij doen zien hoedanig het Catholicismus in Schotland toeneemt en de Presbyteriaansche kerk vervalt. Wij hebben zulks bewezen door het aanbouwen van Roomsche Katholieke kloosters, kerken en kapellen, die in al de gewesten van Schotland werden opgebouwd. Nergens echter vindt men grootere bewijzen van den voortgang van den Katholijken godsdienst dan in Edimburg, de hoofdplaats van het Presbyterianismus, alwaar het bestaan der *gevestigde Kerk* met eene godsdienstige omwenteling bedreigd wordt; reeds eenigen tijd geleden is eene koninklijke commissie benoemd geworden om naar de oorzaken van het verval der kerk onderzoek te doen en maatregelen te nemen om dezelve bij de bevolking meerder op te beuren.

Uit het eerste rapport der Commissie verneemt men reeds belangrijke zaken; de nasporingen, welke hetzelfde bevat, bepalen zich wel is waar tot het eenig kerkelijk district van Edimburg en Leith, doch de sluitredenen zijn van toepassing op het grootste gedeelte der districten of presbyterien van Schotland. Uit dit stuk blijkt vooreerst dat het grootste gedeelte der bevolking niet tot de *gevestigde kerk* behoort. Deze telt inderdaad 76,630 personen; de dissidenters te zamen genomen 85,762. Op het geheel der bevolking (162,292) rekt men 74,795 personen die alleen een openbare eeredienst belijden. Het overige heeft nooit van godsdienst hooren spreken of volgt er geene, hetwelk wordt toegeschreven, aan de behoeftige stand der werk-klasse, die gebrek aan kleederen hebbende, niet in de kerken verschijnt en het zware werk, hetgeen zij moet verrigten, waardoor alle zedelijke kracht wordt verbroken. Naar hunne leeraren zich verklaren, is de lage volksklasse hovardig; niet rijk genoeg zijnde om de plaatsen in de kerken te betalen, blijven zij liever thuis dan in de armen banken te gaan zitten. Armzalige redenen! De hoofdoorzaak schijnt voort te komen uit de ongematigdheid, onzedelijkheid en gebrek aan godsdienstige opvoeding en onderwijs, waarin de Presbyteriaansche leeraren de Schotsche bevolking hebben doen vervallen. Welke schandef! Er is geen gebrek aan kerken en leeraars; doch een middel om in hunne kringen te voorzien is de liefdadigheid om uit hunne groote inkomsten in de behoeften der armen te moeten komen, hetgeen niet geschiedt. Het Catholicismus derhalve is het eenige waardoor men eene godsdienstige ontwaking in Schotland kan verwachten. Deszelfs vermenen doet zich aldaar dagelijks meer en meer gevoelen.

Te Edimburg zijn reeds twee Katholieke kapellen en er is een Katholieke Bisschop. De Prelaat, welke dezen zetel bekleedt, is *Mgr. Andreas Carruthers*, Bisschop van het Oostelijk district van Schotland, die drie jaren geleden tot die waardigheid verheven is en wordt door vier Priesters ondersteund.

Het getal Katholijken te Edimburg of in de omstreken verblijvende, beloopt 12 of 14 duizend zielen; door de menigvuldige verzamelingen der werk-klasse is het moeilijk eene juiste opgave der Katholieke bevolking te doen; dit getal is sedert de laatste jaren zeer toegenomen, doch door de landsverhuizingen sedert dien tijd ook verminderd. Deze twee kapellen zijn geheel nieuw. De eerste is in de maand Augustus 1814 en de tweede slechts twee jaren geleden opgebouwd, welke particulieren eigenaars zijn, uitstultend voor

den Katholijken godsdienst bestemd zijn. Buiten en behalve deze twee kapellen is er nog eene derde, die van het klooster van de H. *Margaretha*, welke niet voor het publiek bestemd is geweest, doch waarin een groot getal bij het geslacht bekende personen wordt toegelaten.

Mgr. de Bisschop van Edimburg en de Priesters, die hem ondersteunen, leven te zamen in een huis, eene aanhoorigheid der kapel van *Broughton-Street*. Het tractement van den Prelaat wordt gevonden uit een algemeen fonds, behoorende aan de drie bisdommen van *Ierland*. De Priesters worden gedeeltelijk onderhouden ten koste der parochie, gedeeltelijk ten koste van het algemeene fonds der kerk van *Scholland*. Hunne emolumenten zijn gematigd.

Ieder doet afzonderlijk den *Cathechismus* voor de kinderen der beide kinnen en voor de ouder gewordenen, wiens godsdienstige opvoeding verwaarloosd is. Na de *Cathechismus* en de *Biecht*, bezoeken zij de zieken, de armen, vooral de emigranten, hetwelk de hoofdzakelijke bezigheid van den dag voor den eersten Herder en de Priesters van Edimburg is. Twee of driemaal 's weeks heeft des avonds eene gemeenzame onderrigting plaats, waarbij Mgr. de Bisschop en al de Priesters tegenwoordig zijn.

Vooraf verdient opmerking het nieuwe klooster van de H. *Margaretha*, (waarover wij slechts met een enkel woord in ons boven aangehaald nummer gewag gemaakt hebben), hetwelk achttien maanden geleden in een der voorsteden van de stad gebouwd is en thans achttien zusters van liefde telt.

De eerste oogenblikken dezer vrouwen waren hard en drukkend, doch de goedheid en toegenegenheid dier dochters van den H. *Vincentius de Paula*, hebben allen weezin en vooringenomenheden weten te boven te komen. Zij bezoeken zoo wel de zieke Protestanten als de Katholijken en behandelen dezelve met alle mogelijke zorg en bescheidenheid. Later zullen wij wellicht in de gelegenheid gesteld worden op de instelling van dit aller nuttigst geslacht te kunnen terugkomen.

Gehuwd

Q. BELJAARS Stads-Secretaris,
en
JOHANNA MARIA VAN ROESSEL.

Tilburg

30 November 1837.

BEKENDMAKINGEN.

L. TIRAN,

Heeft de eer aan de Heeren en Dames deser Stad bekend te maken, dat hij alhier gearriveerd is met een groot nieuw assortiment van *S. C. H. L. S. en D. O. K. E. N.*, onderscheidene grootten en kwaliteiten, als: in echte *C. A. C. H. E. M. I. R.*, in *T. H. I. B. E. T* en *M. E. R. I. N. O. S.*, van echte *T. I. S. S. U.* de *L. y. o. n.*, zoo gebrocheerd als gedrukt; *S. T. O. F. F. E. N.* voor *K. L. E. E. D. J. E. S.*, *M. O. U. S. E. L. I. N. E.* de *L. A. I. N. E.*, als ook *F. O. U. L. A. R. D. S.*, *T. H. I. B. E. T* en *N. E. T. E. L. D. O. E. K.*, *F. I. C. H. U. S.*, *V. O. I. L. E. S.*, *H. A. N. D. S. C. H. O. E. N. E. N.* en *I. N. D. I. S. C. H. E. F. O. U. L. A. R. D. S.*, enz. Alles tegen eenen zeer matigen prijs. Is woonachtig bij *S. A. U. R. E. S. S. I. G.*, op den hoek van de Markt, No. 64.

Alle degenen welke iets te *V. O. R. D. E. R. E. N.* hebben van of *V. E. R. S. C. H. U. L. D. I. G. D.* zijn aan de Beneficiaire Nalatenschap en Huwelijks-Gemeenschap van *G. E. R. A. R. D. U. S. V. A. N. D. E. R. G. A. R. D. E. N.*, i leven Beurtschipper van 's *Hertogenbosch*, op *Dordrecht* en *Vice-Verca* gewoond hebbende en overleden te 's *Hertogenbosch*, gelieve daarvan voor den eersten Januarij 1838, aan de Beneficiaire Erfgenaam *C. H. R. I. S. T. I. A. A. N. G. E. R. A. R. D. U. S. V. A. N. D. E. R. G. A. R. D. E. N.* ten Kantoor van den Notaris *H. A. B. Y. V. O. E. T.* te 's *Hertogenbosch*, aangifte of betaling te doen, zallende er na dien tijd geene pretensien meer in aanmerking kunnen genomen worden.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN TE AMSTERDAM. Den 30 November 1837.

Laagste Hoogste Koers ten			Laagste Hoogste Koers ten			Laagste Hoogste Koers ten		
koers.	koers.	4 1/2 ure.	koers.	koers.	4 1/2 ure.	koers.	koers.	4 1/2 ure.
Nederl. Werk. sch. 2 1/2 pCt.	53 1/8	53 1/16	53 1/26	Portugal, Obl. te Lond.	5	Prussisch dito dito R. 50.		
Bank van N. 6	40 1/2	40 1/16	40 1/16	Dito te Hamb.	5	Negol. Lond. 1830	4	pCt.
Uitgestelde schuld		23 1/2	22 1/4	Nagel. Cert. bij L. et C.	5	Oorschl. Anc. L. 100	100	
Kansbilj. van dit		23 1/2	22 1/4	Dito bij Falconn. et C.	5	Dito dito fl. 250	250	
Bank van N. 6	40 1/2	40 1/16	40 1/16	Leen. te L. bij Rott.	5	Metaal	400	100
Dito 11. dit	37 1/2	37 1/16	37 1/16	Andante. Tez.	10	Dito te Lond. gen.	5	
Handl. Maatschappij	4 1/2	4 1/16	4 1/16	Dito te Parijs	3	Dito	2 1/2	
Nieuwe dit	4 1/2	4 1/16	4 1/16	Russ. Obl. Hope 1837	5	Ween. Bank Goll. et C.	5	
Frankr. Ins. Grooth. 3				Dito 1847	5	Dito	5	
Engl. dit				Oblig. te Lond.	5	N. Weenr. Aand. fl. 500	500	
Spanj. L. bij Ard. 1837	5	5	5	Certificat. te Hamb.	5	DENEMARK. L. te Lond.	3	pCt.
Dit	5	5	5	Certificat. in Ausg.	5	Danziger. Aand. bij Lond.	5	
Deferred	6	6	6	Certificat. van dit	5	Russ. Fr. Aand. 500 fr.	500	
Fransche Uitgest.				Polen. Aand. Lou. fl. 300	5	Dito 100 fr.	100	
Engelsche Uitgest.				Dito	5			

De Gekwalificeerde Collecteur of Ontvanger der K. N. L. O. T. E. R. I. J. W. A. R. T. E. N. B. E. R. G. H. te 's Hertogenbosch, adverteert dat bij hem te bekomen zijn H. E. F. L. en G. E. D. E. E. L. T. E. N. S. van L. Q. T. E. N. in de 173. Loterij de trekking begint de 26 dezer.

De Notaris **KUYPERS**, residentende te *Drunen*, Provincie *Voorn*-*Breda*, zal ten verzoeke van het Roomsche Katholijk Kerkbestuur van *Drunen* aldaar ten huize van de kinderen van *HULTEN* in den *Engel*, op donderdag den 14 December 1837, des namiddags ten 2 ure, in het openbaar, provisioneel, en acht dagen daarna zijnde donderdag den 21 derzelve maand, ten ure en ter plaatse voorschreven, definitief verkoopen:

Een wel ingerigt en zeer logeabel **HEERENHUIS** (bevoens de **PASTORIJ** der Roomsche-Katholische Gemeente van *Drunen*) bestaende in drie beneden en acht **BOVENKAMERS**, twee ruime **KEUKENS**, met **WEL-** en **REGENWATERPOMPE**, **KELDER**, **DROOGZOLDER**, **KOETS**, **HUIS**, en nabij staande **STAL**, **ERF**, en een **VRUCHTBAAREN TUIN**, voorzien van **PLANKEN SCHUTTINGEN**, eenen smaakvollen **BERCEAU** van ongemeene lengte, en meer dan 150 exquisite **WELDRAGENDE VRUCHTBOOMEN**, waaronder vele fraaije **GEARMDE PERZIKBOOMEN** gevonden worden, zamen groot 33 Roeden 55 Ellen, kadastraal bekend Sectie A. N. 68, 686 en 688, staande en aangenaam gelegen in Kom der Gemeente van *Drunen* in de *Langstraat*, drie uren van 's *Bosch*, en een uur van *Waalwijk* en van *Heusden*, kunnende worden aanvaard bij het betalen der *Koopenningen*.

Nadere informatie te bekomen bij den Eerwaarden heer **W. A. COPPENS**, R. K. Pastoor, en ten Kantore van den Notaris **KUYPERS**, beide te *Drunen* voornoemd.

BERNARD ESTOURGIE, Fabrikant van **PARAPLUIEN** en **PARASOLS**, te 's *Bosch* in de Korte Kerkstraat, ten huize van den Heer **J. L. GRAND**, heeft de eer het publiek te verwittigen, dat hij voorzien is van een groot assortiment **PARAPLUIEN**, **PARASOLS**, **BALEINEN**, **ZWEEPER**, **ROTTINGEN**, en andere Voorwerpen, tegen gematigde prijzen. Hij **VERKOOPT**, **HEESTELT** en **VERWISSELT** Parapluien en Parasols tegen eenen civielen prijs.

PHILIPPUS VAN DE VEN, in 's *Bosch*, is op heden verkrijgbaar, het **A. F. B. E. E. L. D. S. E. L.** van den Zeer Eerwaardigen en Hooggeleerden Heer **PHILIPPUS VAN DE VEN**, in 's *Bosch*, liggende op zijn paradebed. Prijs 40 cents. Op Chineesch papier 50 cents.

BUITENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.
Te Weenen waren den 23 November de fondsen genoteerd: 5 pCt. Met. 105 1/2; 3 pCt. 78 1/2.
Te Parijs waren den 1. December de fondsen genoteerd: 5 pCt. 107,40; 3 pCt. 80,55; Nap. rent. 99,95; Sp. Ardoin 205 1/2; Passiva 1 1/2; Portugal 19 1/2; Rom. L. 100 3/4.
Ter Antwerpsche beurs van den 1 December waren genoteerd: Belg. 101 1/4; O. Met. 105; Sp. Ard. 20 1/2; Nap. rent. 92 1/2; B. Tayol 10; Sicil. 90 1/2; Rom. L. 101; Certif. te Antw. 98 1/2; Braz. 70; Visk. op Amst. 1 1/2 a 3/4 pr. kont., 7/8 pCt. pap; op Rott. 1/2 pCt pr. kont.

BINNENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.
Zaterdag 1 December, ten vier ure.
Werkel. Schuld. 2 1/2 pCt. 53 1/2; 3 1/2, Dito 5 pCt. 101 1/2; 7 1/2, 10 1/2; 22 1/2; Amort. Synd. 4 1/2 pCt. 93 1/2; 7 1/2; Dito 3 1/2 pCt. 69 1/2; Handelm. 172 1/2; 3 1/4; Oost-Ind. 4 pCt. Dito 5 pCt. 99 1/2; Rottend. dito 119; Ardoins van 85 p. st. 19 1/2; 7 1/2; 7 1/2; 7 1/2; 3 1/4.

P. S. DE ROOY, Boek- en Courantdrucker.